

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії і методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
доц. Гусев С.О.
«19» _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**Теоретико-методологічні основи
олімпійського і професійного спорту**

підготовки доктора філософії

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 017 Фізичне виховання і спорт

освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт

Вінниця – 2021 рік

Робоча програма «Теоретико-методологічні основи олімпійського і професійного спорту» для здобувачів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Освітньо-наукова програма «Фізична культура і спорт».

Мова навчання - українська

«01» вересня 2022 року, 12 с.

РОЗРОБНИКИ:

Костюкевич В.М., професор кафедри теорії і методики спорту, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і методики спорту

Протокол від «01» вересня 2022 року № 2

Завідувач кафедри теорії і методики спорту

«01» вересня 2022 року

 (Т.В. Вознюк)

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від «05» вересня 2022 року № 2

Голова НМК

(І.А. Кульчицька)

«05» вересня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт Освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт	РІК ПІДГОТОВКИ
Загальна кількість годин – 90 год.		1-й
		СЕМЕСТР
		2-й
		ЛЕКЦІЇ
		10 годин
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
		20 годин
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ
		-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ
		-
		САМОСТІЙНА РОБОТА
		60 годин
		ВИД КОНТРОЛЮ: залік
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 2</i>	Доктор філософії	

ПРИТМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:30/60

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні основи олімпійського і професійного спорту» є вивчення історії виникнення і розвитку олімпійського руху, а також становлення професійного спорту на основі теоретико-методологічних засад підготовки спортсменів у різних видах спорту.

2.2. Основними завдання вивчення навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні основи олімпійського і професійного спорту» є:

- освоєння теоретичних знань з історичних, соціально-політичних, правових і економічних основ олімпійського і професійного спорту;
- формування фахових компетентностей з теоретико-методичних проблем олімпійського та професійного спорту;
- формування практичних знань і умінь з метою програмування і моделювання майбутньої викладацької діяльності у галузі фізичного виховання і спорту.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

- 1) здатність до аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, абстрактного мислення, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань (ЗК1);
- 2) готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами. Робота в групових проектах (ЗК6);
- 3) Готовність організувати роботу дослідного колективу у вирішенні актуальних проблем сфери фізичної культури і спорту (ЗК8).

2.3.2. Фахові компетентності

- 1) здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх у практичній діяльності (ФК4);
- 2) здатність застосовувати знання фундаментальних основ сучасних досліджень, проблем і тенденцій розвитку спорту, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають у сфері фізичної культури і спорту в Україні та інших країнах світу (ФК7);
- 3) здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері фізичної культури і спорту та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, здійснювати патентно-ліцензійний пошук, готувати аплікації з метою отримання грантів на розробку наукових досліджень, лідерство під час їх реалізації (ФК9).

2.4. Програмні результати навчання

- 1) демонструвати володіння загальнонауковими концепціями в області теорії і методики спорту, спортивного тренування, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення (ПР2);
- 2) демонструвати здатність до аналізу, співставлення, порівняння перспективних напрямів розвитку системи спорту, теорії і методики фізичного виховання, розв'язання актуальних завдань сфери фізичної культури і спорту у контексті сьогодення (ПР4);
- 3) вміти на теоретичному рівні генерувати ідеї, гіпотези наукового дослідження, розробляти доказову базу, визначати закономірності, притаманні сфері фізичної культури і спорту (ПР7);
- 4) застосовувати сучасні інструментарії та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи (ПР9);
- 5) вільно презентувати й обговорювати з фахівцями та нефахівцями результати й висновки власних наукових досліджень, наукові та прикладні проблеми з фізичної культури і спорту державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних та вітчизняних фахових наукових виданнях (ПР14).

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Історія виникнення та розвитку олімпійського руху

Тема 1. Предмет навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні основи олімпійського і професійного спорту».

Предмет навчальної дисципліни. Специфічні функції олімпійського та професійного спорту. Структурні елементи олімпійського та професійного спорту. Основні терміни олімпійського та професійного спорту.

Тема 2. Спорт та Олімпійські ігри Стародавньої Греції.

Витоки спорту Стародавньої Греції. Міфи та легенди про спорт Стародавньої Греції. Система фізичного виховання молоді у Стародавній Греції. Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Римський період проведення Олімпійських ігор.

Тема 3. Відродження Олімпійських ігор.

Передумови відродження олімпійського руху і роль П'єра де Кубертена у проведенні 1-х сучасних Олімпійських ігор. Створення і діяльність Міжнародного Олімпійського комітету (МОК). Діяльність президентів МОК.

Тема 4. Олімпійські види спорту, змагання та змагальна діяльність спортсменів.

Види спорту в програма Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор. Система спортивних змагань. Змагальна діяльність в спорті. Управління змагальною діяльністю.

Розділ 2. Теоретичні та організаційно-методологічні основи олімпійського спорту.

Тема 1. Актуальні проблеми сучасного олімпійського спорту.

Місце і роль спортсмена в олімпійському спорті. Вимоги до спортивних споруд. Олімпійський спорт як соціальне явище сучасного суспільства. Організаційні та соціально-політичні аспекти олімпійського спорту. Взаємозв'язок олімпійського спорту і засобів масової інформації.

Тема 2. Підготовка національних команд до Олімпійських ігор.

Неофіційний командний залік. Конкуренція на Олімпійських іграх і підходи до організації Олімпійської підготовки. Сучасний стан та ефективність олімпійської підготовки в різних країнах. Організаційні основи підготовки спортсменів. Фінансування олімпійського спорту.

Тема 3. Основи управління в системі олімпійського спорту.

Організаційні та правові основи управління Олімпійським спортом. Загальні основи управління підготовкою спортсменів. Планування і контроль у системі спортивної підготовки.

Розділ 3. Теоретичні та організаційні основи професійного спорту.

Тема 1. Професійний спорт як об'єкт наукового аналізу.

Теоретико-методологічні та організаційні основи професійного спорту. Напрямки досліджень у сфері професійного спорту. Глобалізація та її вплив на розвиток професійного спорту.

Тема 2. Правове регулювання міжнародної спортивної діяльності в професійному спорті.

Правове поле функціонування професійного спорту і його взаємозв'язок з олімпійським спортом. Організаційно-правові основи функціонування професійного спорту в Україні.

Тема 3. Система підготовки спортсменів у професійному спорті.

Аналіз системи організації змагань у професійному спорті на сучасному етапі. Особливості підготовки спортсменів у професійному спорті в різних країнах. Підготовка спортсменів-професіоналів в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	С.Р.
1	2	3	4	5
РОЗДІЛ 1. Історія виникнення та розвитку олімпійського руху				
Тема 1. Предмет навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні основи олімпійського і професійного спорту».	10	2	2	6
Тема 2. Спорт та Олімпійські ігри Стародавньої Греції.	8		2	6
Тема 3. Відродження Олімпійських ігор.				
Тема 4. Олімпійські види спорту, змагання та змагальна діяльність спортсменів.				
Разом за розділом 1	18	2	4	12
РОЗДІЛ 2. Теоретичні та організаційно-методологічні основи олімпійського спорту				
Тема 1. Актуальні проблеми сучасного олімпійського спорту.	10	2	2	6
Тема 2. Підготовка національних команд до Олімпійських ігор.	8		2	6
Тема 3. Основи управління в системі олімпійського спорту.				
Разом за розділом 2	18	2	4	12
РОЗДІЛ 3. Теоретичні та організаційні основи професійного спорту				
Тема 1. Професійний спорт як об'єкт наукового аналізу.	10	2	2	6
Тема 2. Правове регулювання міжнародної спортивної діяльності в професійному спорті.	8		2	6
Тема 3. Система підготовки спортсменів у професійному спорті.				
Разом за розділом 3	18	2	4	12
УСЬОГО ГОДИН	90	10	20	60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Специфічні функції олімпійського та професійного спорту.	2
2	Міфи та легенди про спорт Стародавньої Греції.	2
3	Передумови відродження олімпійського руху і роль П'єра де Кубертена у проведенні 1-х сучасних Олімпійських ігор.	2
4	Види спорту в програма Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор.	2
5	Олімпійський спорт як соціальне явище сучасного суспільства.	2
6	Сучасний стан та ефективність олімпійської підготовки в різних країнах.	2
7	Організаційні та правові основи управління Олімпійським спортом.	2
8	Теоретико-методологічні та організаційні основи професійного спорту.	2
9	Правове поле функціонування професійного спорту і його взаємозв'язок з олімпійським спортом.	2
10	Аналіз системи організації змагань у професійному спорті на сучасному етапі.	2
УСЬОГО ГОДИН		20

6. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

7. Теми індивідуальних занять – навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні терміни олімпійського та професійного спорту.	6
2	Олімпійські ігри Стародавньої Греції.	6
3	Створення і діяльність Міжнародного Олімпійського комітету (МОК).	6
4	Змагальна діяльність в спорті.	6
5	Взаємозв'язок олімпійського спорту і засобів масової інформації.	6
6	Організаційні основи підготовки спортсменів. Фінансування олімпійського спорту.	6

7	Планування і контроль у системі спортивної підготовки.	6
8	Глобалізація та її вплив на розвиток професійного спорту.	6
9	Організаційно-правові основи функціонування професійного спорту в Україні.	6
10	Підготовка спортсменів-професіоналів в Україні.	6
	Усього годин	60

9. Індивідуальні науково-дослідні завдання - навчальним планом не передбачено

10. Методи і технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні основи олімпійського і професійного спорту» використовуються такі методи:

- 1) словесні (усна передача інформації в процесі лекційних і практичних занять);
- 2) наочні:
 - перегляд аспірантами відео- та фотоматеріалів у процесі занять;
 - роздатковий матеріал на практичних заняттях;
 - супроводження лекційного матеріалу мультимедійними засобами;
- 3) практичні (виконання практичних робіт і завдань студентами під час занять).

Дистанційне викладання лекційного матеріалу здійснюється за допомогою таких сервісів для відео конференцій як Google Meet і Zoom. Теоретичні матеріали та презентації до лекцій розміщуються на платформі Google Classroom.

11. Критерії та методи оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є:

- правильність;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- послідовність;
- точність;
- логічність;
- лаконічність.

Критерії оцінювання запланованих програмних результатів навчання

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за розширеною шкалою</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
		<i>для заліку</i>	
90 – 100	A	відмінно	Аспірант у повному обсязі засвоїв усі теми навчальної програми, володіє ґрунтовним знанням навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; правильно, чітко і послідовно відповідає на всі поставлені запитання; вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань
80-89	B	дуже добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання навчальної програми, однак у цілому має міцні знання навчального матеріалу, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах; аргументовано відповідає на поставлені запитання та вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань, однак допускає незначні неточності за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно
75-79	C	добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми навчальної програми; має міцні знання навчального матеріалу та в цілому вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань; допускає неточності при відповіді на поставлені запитання
60-74	D	задовільно	Аспірант засвоїв лише окремі теми навчальної програми; при відповіді на поставлені запитання допускає суттєві неточності; не вміє самостійно чітко та повно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки та порушує логіку їх виконання
50-59	E	достатньо	Аспірант засвоїв лише окремі питання навчальної програми; має слабкі знання навчального матеріалу; не вміє достатньо самостійно, точно, послідовно й аргументовано викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки, що впливає на результат і правильність висновків

35-49	FX	незадовільно	Аспірант не засвоїв більшості тем навчальної програми, допускає суттєві помилки при відповідях на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань
1-34	F	неприйнятно	Аспірант не засвоїв навчальної програми, неправильно відповідає на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: опитування, виконання індивідуальних завдань, виконання практичних робіт, виконання контрольних робіт, виконання рефератів, виконання тестових завдань (в т.ч. комп'ютерне тестування).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																						контроль	Загальна кількість балів	
РОЗДІЛ 1 - 34 балів								Контрольна робота	РОЗДІЛ 2 - 23 балів						Контрольна робота	РОЗДІЛ 3 - 23 балів								Контрольна робота
T1		T2		T3		T4			T1		T2		T3			T1		T2		T3				
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
2	6	2	6	2	6	2	6	2	3	4	3	4	3	4	2	3	4	3	4	3	4	2	20	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для заліку
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОБОВ'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

При викладанні навчальної дисципліни використовуються:

- Опорний конспект лекцій;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

14. Рекомендована література

Основна

1. Борисова О. В. Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса): монография. Киев: Центр учебной литературы, 2011. 312 с.
2. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. Київ: Олімпійська література, 2011. 400 с.
3. Платонов В. Н., Гуськов С. И. Олимпийский спорт: учебник (в 2 кн.). – Киев: Олимп. л-ра, 1994. 1 кн. 394 с., 2 кн. 384 с.
4. Платонов В. Н., Гуськов С. И., Юшко Б. Н., Линец М. М. Профессиональный спорт. Киев: Олимп. л-ра, 2000. 392 с.
5. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое приложение. Киев: Олимп. л-ра, 2004. 808 с.
6. Платонов В. Н., Павленко Ю. А., Гомашевский В. В. Подготовка национальных команд к Олимпийским играм: история и современность. Киев: Изд. Дом Д. Бураго, 2012. 252 с.
7. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. Киев: Олимп. л-ра, 2013. 624 с.
8. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. [и др.]. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимп. л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
9. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. [и др.]. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимп. л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
10. Энциклопедия Олимпийского спорта: в 5 т. / Под общ. ред. В. Н. Платонова. Киев: Олимп. л-ра, 2004. 417 с.

Додаткова

1. Жмарев Н. В. Управленческая и организационная деятельность тренера. Київ: Здоров'я, 1986. 126 с.
2. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту): Навчальний посібник. 2-е вид., доповнено та перероблено. Київ: КТН, 2016. 616 с.
3. Костюкевич В. М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: навчальний посібник. Київ: «Освіта України», 2009. 279 с.
4. М.М. Булатова, С.Н. Бубка, В.М. Платонов. Олімпійський спорт у системі гуманітарної освіти: навчальне видання. К.: Перша друкарня, 2019. 912 с.: іл.

5. Мічуда Ю. П. Ринкові відносини та підприємництво у сфері фізичної культури і спорту: навч. посібник. Київ: Олімп. література, 1995. 152 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт журналу «Наука в олімпійському спорті» <http://sportnauka.org.ua/>
2. Сайт журналу «Спортивна медицина і фізична реабілітація» <http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/>
3. Сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання і спорту» <http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
5. Електронний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського <http://library.vspu.net/jspui/handle/123456789/7>